

Gaandeweg

september, oktober, november 2023

Tegenwind

aannemersbedrijf
Eikenaar

aannemersbedrijfeikenaar.nl
038 - 460 19 81 - Curieweg 14 - Zwolle

Wil jij iets betekenen voor
stadsgenoten die op zoek zijn naar werk?

Word **JobHulpMaatje** en help Zwollenaren met hun zoektocht.
Als maatje sta je een hulpvrager bij in een belangrijke periode.
Samen krijg je inzicht in wat de hulpvrager wil en kan bereiken
en ga je op zoek naar passend werk.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 25 36 03 55
www.vooreikaarzwolle.nl

Oosterkerk
Zalencentrum Bagijnehof
Koewegje 2, 8021 AG Zwolle

Ruimte nodig voor een cursus, vergadering,
bijeenkomst, concert of huwelijk?

Stuur een mailbericht naar:
bagijnehof@oosterkerk.nl

*Grappige, spannende en
herkenbare treinverhalen
uit Zwolle e.o. van
Oosterkerkklid
Wouter Geerling*

Online te koop op boekengilde.nl

**Dé boekhandel
van Zwolle**

Zwolle - Centrum
Diezerstraat 118
038-4216171
contact@boekhandelwesterhof.nl

Zwolle - Stadshagen
Wade 106
038-4222440
wade@boekhandelwesterhof.nl

Tegenwind

Op de voorpagina
Wall of Shame in Petten (zie pag. 20)
foto: Tineke Vlaming

Themapagina's

Meditatie (Cor Baljeu)
pagina 4

Bijbelverhaal
(Machiel Oppenhuizen, em.pred. CGK)
pagina 5

In gesprek met Ries Nieuwkoop
(Jan Nauta)
pagina 6

Youth for Christ Zwolle
pagina 7

Van de diaconaal consulent
(Wim van Ree)
pagina 8

Column (Joke van der Zee)
pagina 9

Drie predikanten over tegenwind
(Gerlof van Rheenen, Nelleke Eygenraam,
Hans Tissink)
pagina 10

College voor het Opzicht (Louisa Vos)
pagina 11

Aandacht voor

Wijkberichten
Algemene berichten
pagina 12

Beleid en Bestuur

Solidariteitskas
pagina 17

Kerkelijk werker in Beeld

Jenny Mooij
pagina 18

Kerkdiensten

Bij de kerkdiensten
pagina 19

Kerkdiensten voor de komende maanden
pagina 20

Bij de foto's
pagina 20

Tegenwind, een krachtig thema voor het herfstnummer. Ooit stonden de kerken demonstrerend vooraan bij misstanden. Durven wij – kerken – nog tegengeluiden te laten horen? Of zijn we alleen maar bezig met ons eigen tuintje? Kerken zijn in het maatschappelijk debat inmiddels marginaal geworden. Maar er zijn redenen genoeg tot tegenstemmen. Tegenwind, meerdere scribenten hebben hun ideeën hierover aan het in uw handen liggend papier toevertrouwd. Een greep: de meditatie doet een oproep tot tegengeluid. Drie predikanten schrijven ieder voor zich over hun ideeën en ervaringen bij dit thema. Van Joke van der Zee kregen wij verrassend een spontaan ingestuurde column, zij eert teksten en muziek van de dit jaar overleden Huub Oosterhuis, een man die tegen de hoofdstroom van zijn kerk in voer. Er is veel kopij met het oog op het nieuwe seizoen. Emerituspredikant Oppenhuizen uit de Christelijk Gereformeerde Kerk verzorgt de vaste rubriek 'Bijbelverhaal'.

Nieuwe hoofdredacteur?

Deze laatste zin noopt mij een extra woord te schrijven. Het wordt steeds lastiger een collega uit een andere denominatie te vinden voor het Bijbelverhaal. Was een mailtje of een telefoontje aan het begin van mijn hoofdredacteurschap (eerste nummer 2019) genoeg, sinds corona kost het veel moeite en vooral tijd een niet-PGZ voorganger/pastor te vinden. Motief van de 'neezeggers'? De toegenomen werkdruk. Dat laatste geldt ook voor de PGZ-predikanten. Daarom een oproep aan theologen in Zwolle om ondergetekende op te volgen als hoofdredacteur van Gaandeweg. Voor informatie: stuur een mail, zie colofon, en er wordt contact met u opgenomen. Ik werk nog mee aan het laatste nummer van 2023, daarna houd ik er na vijf boeiende jaren mee op.

Het Advents- en Kerstnummer krijgt als thema 'Nu gaat de hemel open'. Het eerste nummer van 2024 gaat over het thema 'Vieren en vasten'.

Cor Baljeu, hoofdredacteur

Colofon

Gaandeweg is het magazine voor alle leden van de Protestantse Gemeente Zwolle, de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle, de Protestantse Gemeente 'De Hoofdhof' te Berkum en voor abonnees en relaties. Wilt u het magazine niet ontvangen? Als lid van PGB de Hoofdhof of ELGZ kunt u zich afmelden bij uw eigen ledenadministratie. PGZ-leden kunnen zich afmelden via het Kerkelijk Bureau van de PGZ of via administratie@pknzwolle.nl.

Vijftiende jaargang nr. 4: september, oktober, november

Verschijnt in 2023 vijf keer. Oplage: 5500

Redactie:

Ds. Cor Baljeu (hoofdredacteur), Karin Vrieling (eindredacteur), Saskia Dankers, Jan Nauta en Tineke Vlaming

Advertentiebeheer:

Kerkelijk Bureau tel. 038-4217596

Vormgeving en grafische productie:

Dit magazine is milieuvriendelijk geproduceerd door Upmeyer Grafimedia Zwolle.
Basisontwerp: Upmeyer Grafimedia, opmaak: Sigrid Spier

Aanleveren kopij en foto's:

De volgende Gaandeweg verschijnt in de derde week van november 2023 en loopt tot en met zaterdag 13 februari 2024. Artikelen dienen uiterlijk zaterdag 14 oktober 2023 te zijn aangeleverd bij de redactie via: kerkbladgaandeweg@gmail.com of schriftelijk bij het Kerkelijk Bureau. Wilt u een artikel schrijven, neem dan altijd eerst contact op met de redactie. Wijkberichten kunnen tot en met 21 oktober via e-mail aangeleverd worden.

Er is in Gaandeweg ruimte voor berichten uit de wijkgemeenten en aankondigingen van andere kerkelijk gerelateerde activiteiten. De redactie beoordeelt of deze van belang zijn voor zoveel mogelijk lezers.

Het stormt tussen eilanden

Tegenwind: een prachtig thema voor het herfstnummer. De eerste vragen die bij mij opkomen: In hoeverre durven wij, leden van protestantse kerken in Zwolle, nog tegengeluiden laten horen? Of waaien we met de wind mee?

Een generatie geleden organiseerde mede het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) de twee grootste demonstraties ooit. Zaterdag 21 november 1981 demonstreerden 420.000 mensen in Amsterdam en zaterdag 29 oktober 1983 waren dat er 550.000 in Den Haag. In twee massademonstraties bijna een miljoen mensen die protesteerden tegen plaatsing van NAVO-kruisraketten in Nederland (Woensdrecht).

Uiteindelijk ging de plaatsing niet door. De tegenwind, vanuit de kerken aanzwellend tot een storm, hield het tegen. Een indrukwekkende prestatie.

Maar ... niet ieder kerklid voelde zich thuis bij het IKV. Als tegenreactie werd het Interkerkelijk Comité voor Tweezijdige Ontwapening (ICTO) opgericht, door individuen, dat wil zeggen: niet ondersteund door de kerken. Tussen IKV- en ICTO-aanhangers ontstond in de kerken een splijtende polarisatie, de vredepredikers voerden verbaal oorlog. De tegenwind zwol aan tot een binnen de kerken verwoestende orkaan. Langzaam doch gestaag verdween de kerk uit het maatschappelijk debat en nam plaats op de banken van de marge. De C van christelijk verdween en werd vervangen door de C van commercie. Een 'christelijk' tijdstip bestaat niet meer, we leven in een vierentwintiguurseconomie. De wereld draait door en komt niet meer tot rust. Het dagelijkse Wilhelmus om 23.59 uur is van de radio verdwenen, de letterlijke radiostilte na middernacht bestaat niet meer. De Schepping wordt leeggeplunderd, de aarde raakt oververhit. Allemaal ten bate van god Mammon, die ons stimuleert winsten te maximaliseren, rijken rijker te maken en armen armer.

En nu schamen we ons voor wat deze god de provincie Groningen en de gedupeerde toeslagenouders heeft aangedaan. Echter, we aanbaden massaal deze god, de warmte van de schaamte doet de boter op ons hoofd smelten: het glijdt van ons af.

En de kerk? Blijft zij toeschouwer in de marge? Of pakt zij haar verantwoordelijkheid op als morele tegenkracht? Tegen onrecht? Tegen onverschilligheid (het echte tegenover van Liefde)? Tegen oppervlakkigheid? Tegen vluchtigheid? Tegen wegkijken? Tegen '... daar kan ik toch niets aan doen?' Tegen uitsluiten van ieder risico, waardoor we met led-lampjes lopen in de kerk, in plaats van brandende kaarsjes, elkaar Christus' liefde zo doorgevend?

Kunnen de kerkelijke tegenkrachten samengebondeld worden en een tegenwind tegen morele misstanden veroorzaken? Of zitten we veilig op onze spirituele eilanden? Eilanden met namen als confessioneel, evangelisch, hoog-liturgisch, vrijzinnig, bond, charismatisch. Waar we ons behaaglijk voelen en onze meningen worden bevestigd, zonder dat we met de ander in (geloofs-)gesprek gaan. Tussen eilanden zwelt de wind aan tot een stormachtige tegenwind, waardoor we niet bij de ander kunnen komen, het lijkt wel een beangstigende storm op het meer.

Soms bid ik: laat de P van de PKN niet voor protestants staan, maar voor pluriform. De pluriforme krachten bundelen en een tegenwind aanzwellen tegen de vele morele misstanden, om weer een cultuur van verantwoordelijkheid dragen te creëren, in plaats van wegkijken. Dan vormen we geen cultuur van eilanden, maar van een archipel, verschillend een eenheid vormend.

Cor Baljeu,
PGZ-predikant, Open Kring

In deze rubriek geeft de redactie het woord aan iemand van 'buiten de aan dit blad verbonden kerken'. Dit keer is dat Machiel Oppenhuizen, emerituspredikant CGK.

“Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg uw geboden niet voor mij.”

Psalm 119: 19

Het woord ‘vreemdeling’ heeft zelden een positieve klank. Niemand is het graag. Want als vreemdeling ben je anders, hoor je er eigenlijk niet bij. Misschien denkt de dichter van Psalm 119 dat ook wel. Want in deze psalm leren we hem kennen als iemand die verknocht is aan Gods geboden. Maar hij leeft te midden van mensen die daar anders over denken. Ze bespotten hem ook om zijn trouw aan de HEER. Hij valt uit de toon.

Toch kunnen we ‘vreemdeling’ hier ook positief opvatten. Want als Israëliet ben je ook vreemdeling omdat het land waarin je woont niet jouw eigendom is, maar van de HEER. Wonen in het land Kanaän is zoveel als te gast zijn bij de HEER. Je bent afhankelijk van zijn zorg, zijn leiding. De opzet van Psalm 119 geeft reden te denken dat de dichter aan deze betekenis van vreemdelingschap denkt. Hij betreft het vreemdelingschap vooral op zijn relatie met de HEER.

Het getal acht komt veelvuldig in deze psalm terug. De dichter gebruikt acht verschillende woorden voor Gods onderwijs: wet, getuigenis, bevelen, inzettingen, geboden, verordeningen, woord en belofte. Psalm 119 is ook opgezet volgens het Hebreeuwse alfabet en steeds laat de dichter acht verzen beginnen met eenzelfde letter.

Acht. Getal van een nieuw begin: op de achtste dag worden Joodse jongetjes besneden, de dag dat de bloeding het snelst stopt. God maakt een nieuw begin én is zorgend nabij. Acht is ook het getal van de overvloed. Een nieuw begin en overvloed zijn typerend voor de HEER.

Als de dichter zegt dat hij een vreemdeling is op aarde, uit hij daarmee dat hij zich afhankelijk weet van God. Hij is aangewezen op zijn gastvrijheid, zijn zorgende leiding. Maar waarom vraagt hij dan vervolgens: ‘Verberg uw geboden niet voor mij’?

Wel, Gods geboden zijn een richtsnoer in onze omgang met Hem. Hij ziet er naar uit dat we zijn weg gaan. Maar: past daar dit gebed bij? Zou er een moment kunnen

Tiengebodenbord, Museum Catharijneconvent

komen dat God, terwijl Hij ons gebiedt zijn weg te gaan, ons toch zijn geboden onthoudt? Dat ze ons niets zeggen, dat God ons maar wat laat aanmodderen? De dichter houdt die mogelijkheid open. Want Gods geboden zijn goed, een kostbaar geschenk. Maar als we dan, bijvoorbeeld, de geboden misbruiken om goede sier bij de HEER te maken. Of onze gehoorzaamheid aan Gods gebod gebruiken om ons beter te voelen dan de ander ... Als we een loopje nemen met wat God zegt ... De dichter kan het zich voorstellen dat de HEER dan zijn woord voor ons toesluit. Gods geboden zijn te kostbaar om te misbruiken.

Laten we dit met de dichter meebidden. Laten we – blijven – geloven dat we afhankelijk zijn van de zorg van de HEER en dat zijn geboden middelen zijn om niet onder zijn zorgende handen vandaan te lopen. Hij zal dat gebed zeker verhoren. Nog zoveel rijker dan toen. Want God heeft zijn Zoon gegeven. Jezus heeft onthuld waar het in Gods geboden in wezen om gaat: om liefde, barmhartigheid en helder onderscheiden. Jezus liet in zijn trouw aan Gods gebod Gods onvoorstelbare liefde zien. En dankzij Jezus' lijden en sterven kwam Gods Geest. Hij maakt ons door de omgang met Jezus hoe langer hoe meer puur, het doet ons beseffen dat we veel willen missen, maar Gods geboden niet!

Ries Nieuwkoop: 'Het Evangelie is tegenwind'

Ries Nieuwkoop

In 1973 werd Ries Nieuwkoop bevestigd als predikant in Balk. Op 30 juli van dit jaar ging hij – vijftig jaar en één dag later – voor het laatst voor in dezelfde Friese gemeente. Ook dit keer ging de preek over Mattheus 7:21, de tekst op de gevelsteen van de kerk in Balk (It Brea'hûs). Jan Nauta legde (Zwollenaar) Ries een paar vragen voor over zijn overweging, over gerechtigheid en over tegenwind.

In je preek stond het begrip 'gerechtigheid' centraal. Wat betekent dat woord voor jou?

Bij gerechtigheid denk ik aan Mattheüs 25: 'Want Ik had honger en jullie gaven Mij te eten, Ik had dorst en jullie gaven Mij te drinken'. Dat is de concrete uitwerking van het begrip gerechtigheid. Dat is de kern van het gemeentezijn: de gemeente als kopgroep van de nieuwe wereld, diaconaal en missionair. Diaken zie ik als het belangrijkste ambt, want de kerk is er ten dienste van de wereld. Om de wereld te maken tot een wereld waar God wil wonen!

Hoe zie je de relatie tussen gerechtigheid en diaconaat concreet voor je?

De vraag is, hoe je dat handen en voeten geeft in de samenleving. Als je naar de stembus gaat, waardoor laat je je leiden in je keuze? Stem je op een partij waarvan jij denkt dat die het meest de gerechtigheid benadert? In de kerk, zei de socialistische predikant Buskes, belijd je je geloof, in de politiek moet je zaken doen. Je zou in de gemeente een verkiezingsberaad kunnen organiseren. Je vraagt je samen af wat belangrijk is en daar leg je de partijprogramma's naast. Waar kom je dan op uit? Daar moet het over gaan. Op de kansel kan ik mooie dingen zeggen, maar je moet ook kritisch zijn op jezelf en concreet worden: hoe vaak gebruik ik de auto? Hoe kijk ik naar minderheden in de samenleving? Waarom is de wereld zoals die is niet een wereld zoals die zou moeten zijn?!

Over politiek denken mensen heel verschillend. Mag je in de verkondiging tegenwind veroorzaken?

Ik zal nooit een stemadvies geven. Maar ik kan wel aangeven waar het om gaat als je je keuze bepaalt. Ik herken me in de vraag: wat zullen ze later over ons zeggen, bijvoorbeeld hoe wij met bewapening zijn omgegaan?

Of de toeslagenaffaire? Gemeente, wees kritisch in je keuze, dat is de speelruimte die ik heb. Op de kansel dien ik het geluid van Onze-Lieve-Heer te laten klinken. Ik spreek buiten en boven mezelf uit, ik preek ook tegen mezelf. Over waar ik zelf, politiek gezien, voor kies wil ik best het gesprek aangaan, maar niet vanaf de kansel, niet ex cathedra. Sommige actuele kwesties raken mensen heel persoonlijk. Met die mensen zou ik in gesprek willen gaan. Indertijd was er veel te doen over de vredesdiscussies. Dat riep ook weerstand op. Ik zei dan: de preek ligt achter in de kerk en dinsdagavond om acht uur is er gelegenheid om daarover te praten. Dat waren goede gesprekken, samen zoeken naar de weg.

Ries herinnert zich met een glimlach het gemeentelid dat zei: 'Dominee, u moet ophouden met politiek op de kansel, u moet het CDA verkondigen!'

Hoe kijk jij terug op de discussies rond IKV en ICTO, nu veertig jaar later?

Wat we toen verzuimden, was te vragen naar elkaars Godsbeeld. Hoe lees je de Bijbel? Daar gaan de wegen vaak al uiteen. Ik kom in de kerk om kritisch bevraagd te worden. Het Evangelie is tegenwind, tegen alles wat ik van nature doe, tegen alles wat het leven en de aarde schendt en schaadt; waar vluchtelingen de zee in worden gedreven. Het gaat daarbij ook om kleine dingen: elke bij telt.

Vijftig jaar predikant, vijftig jaar preken. Hoe kijk je daarop terug?

Goed. Ik voel me een gezegend mens dat ik dat heb kunnen en mogen doen. En ik ben ook blij dat ik in mijn studietijd al een andere visie op Bijbel en geloof heb gekregen, in de trant waar we daarnet over spraken. Je kunt vragen: wat stelt het voor? Aan de gevel heb ik sinds de oorlog een Vredesvlag hangen. Die vonden we terug in de sloot. Kennelijk roept dat verzet op. Hij hangt er weer, vastgezet met een schroefje. Ook hier moet de kerk, luis in de pels van de samenleving, een heel duidelijk standpunt innemen. De Bijbel zegt dingen die van levensbelang zijn in de samenleving. We blijven een vlag ophangen.

Sportweek in Westenholtte (2022)

foto: Arian Geertsema

Stormen te lijf met de Geest die waait Het werk van een Zwolse jongerenwerker

Als alles voor de wind gaat, heb je niet half door hoe rijk je gezegend bent. Toch zijn er veel jongeren die thuis dagelijks de wind van voren krijgen of die met vrienden omgaan die een duister of gevaarlijk pad zijn ingeslagen. Onder meer voor hen zijn de jongerenwerkers van Youth for Christ Zwolle elke week trouw in de wijk aanwezig. Hoe dat is? Jongerenwerker Willem Klapwijk vertelt.

“Het is kwart voor negen, vrijdagavond. Meerdere appjes. Grote paniek. Een jongen van 13 jaar wil bellen via WhatsApp omdat hij bang is dat de politie hem af luistert. Hij heeft hulp nodig. Vrijwilliger Dominique staat perplex en schakelt mij in. We zetten onze lijn naar God open en bellen de jongen. Want deze jongen ervaart tegenwind en vertrouwt alleen ons. Ook naar zijn ouders durft hij niet open te zijn.”

Het verhoor

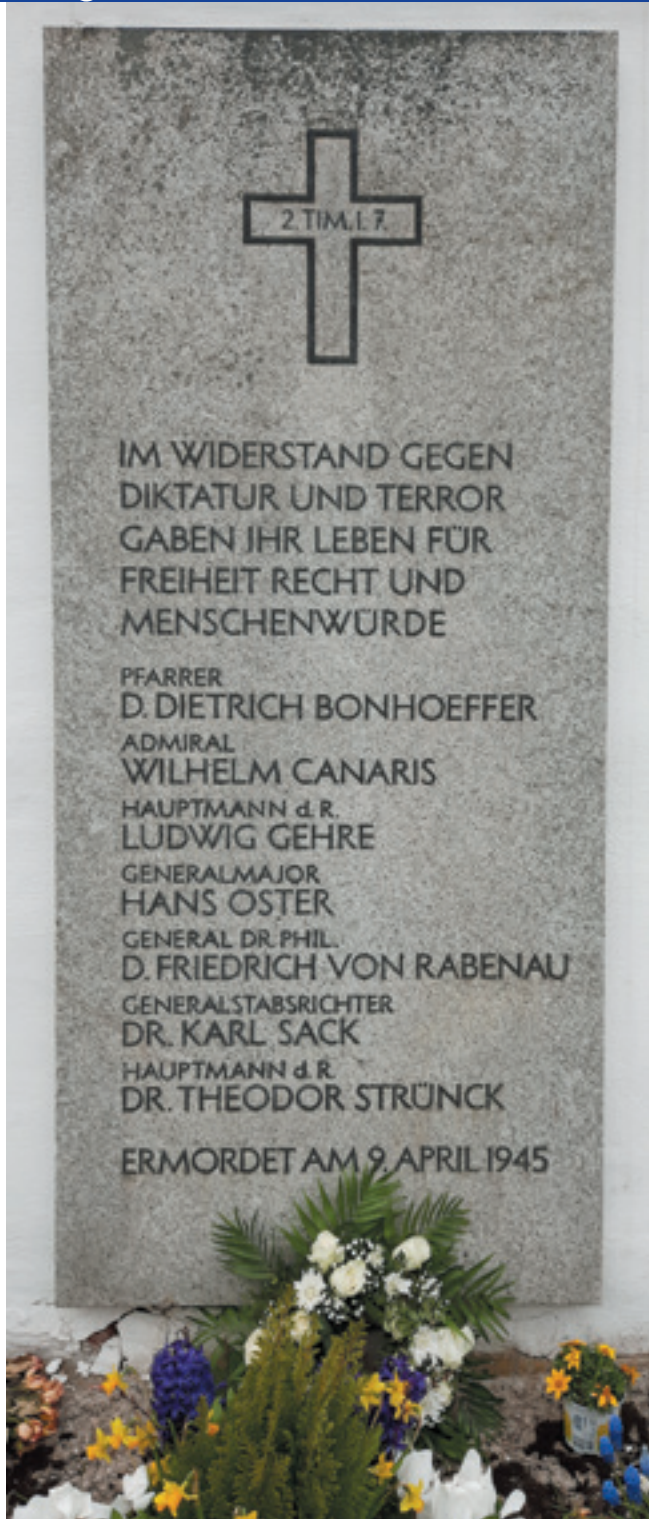
“De volgende dag spreek ik met hem af. Met een bal als afleiding spreken we anderhalf uur, bekijken we scenario’s en trekken de conclusie dat hij de wind vol van voren krijgt. Hij weet dat het zijn eigen schuld is en hij is bang. Hij laat de onderschepte brieven van de politie aan zijn ouders, aan mij lezen. Ik vertel dat zijn ouders die echt moeten zien. ‘Ze maken me dood’ en ‘Dat ga ik echt niet doen!’, zorgen bij mij voor nog meer vragen. Moet ik het advies- en meldpunt Veilig Thuis inschakelen? Ik beloof hem als vertrouwenspersoon mee te gaan naar het verhoor en te helpen het zijn ouders te vertellen. Dan geef ik hem de tijd na te denken over het verhoor waar hij verwacht wordt. In de dagen die volgen krijgt het woord ‘verhoor’ extra lading in mijn gebeden. ‘God, verhoor mij’, klinkt nu anders in de oren.

We maken een sprong in de tijd. Samen zitten we met een milkshake bij de snackbar. Ik ben mee geweest naar het

verhoor en mijn hart huilde bij het horen over wapens, naaktbeelden en bedreigingen. ‘Weet je wat jij zou moeten doen?’ zeg ik, vastberaden om met een plan voor hem te komen. Zijn antwoord verrast me: ‘Vergeven zeker?’. Ik val even stil, slik mijn vervolgzinnen in en zeg: ‘Je begint het al een beetje te snappen volgens mij.’ En zo waait de Geest met een briesje dat me kippenvel bezorgt. Ik besef dat ik mag getuigen en Jezus bekendmaken, door er simpelweg te zijn. Elke week, onafgebroken. En al jaren lang.”

Youth for Christ Zwolle is een beweging van meer dan honderd mensen. Naast het (straat)jongerenwerk (in Aa-landen, Westenholtte en Diezerpoort) wordt jaarlijks samen met kerken een sport- en evangelisatie-week georganiseerd in de drie wijken. Veel gemeentelieden uit de Jeruzalemkerk, Sionskerk en de Stinskerk zijn hierin dienstbaar en nauw betrokken. De voorbereidingsconferentie van de sportweek vindt deels plaats binnen de Jeruzalemkerk. In Westenholtte en de Aa-landen bieden de Stinskerk en Sionskerk actief ruimte om de jongerenwerkers een plek te geven om jongeren te ontmoeten.

Een deel van de (vrijwillige) werkers van Youth for Christ Zwolle is direct betrokken bij jongeren, een ander deel zet zich op de achtergrond in door te bidden of te koken. Onderling trekken we veel met elkaar op door trainings- en toerustingsmomenten, het vrijwilligersweekend of spontane borrels. Ook bieden we een tussenjaar voor jongeren in Zwolle: het UITjaar. Met één dag trainingen en 2,5 dag stage per week wordt jongeren de mogelijkheid geboden om aan de slag te gaan met persoonlijke ontwikkeling, geloof en toekomstplannen. Persoonlijke groei en maatschappelijke inzet gaan hand in hand! Zo moedigen we elkaar aan in het leven en om te investeren in God en jongeren.

Hoe kijk je naar jezelf, wie ben je?

Bij de vraag van de redactie om te schrijven over het thema Tegenwind kwamen er een paar uitdagende vragen in het vizier. Bijvoorbeeld over de huidige problematiek en maatschappelijke ontwikkelingen waarbij boeren, burgers en buitenlui demonstreren en opkomen voor betere omstandigheden. Een vraag die bij de redactie opkwam, is: 'Waarom bezetten diaconieën eigenlijk niet het gemeentehuis in deze moeilijke tijden voor de inwoners van de stad?' Een spannende en uitdagende vraag.

*Gedenkteken in voormalig concentratiekamp Flossenburg met tekst uit 2 Timotheüs
foto: Wim van Ree*

Nu moeten we als kerk niet te bang zijn als er onrecht wordt geconstateerd om de stem te verheffen. Het mag best wel eens wat spannender, het is nu vaak wat al te braaf. Met een terugtrekkende overheid ontstaat er meer ruimte voor organisaties als kerken om zich in het sociale domein te bewegen. De kerk is nog wat verlegen met die rol. Er liggen twee vragen aan ten grondslag of je je als kerk wel kunt manifesteren in de samenleving of de straat op te gaan: 1. Wat wil je bereiken? 2. Wie ben je als kerk?

Wat wil je bereiken?

Om de eerste vraag te illustreren twee praktijkvoorbeelden. In 2004 was er in Zwolle het plan, om ter financiering van het nieuwe voetbalstadion een ongekennde gokhalvoorziening te realiseren. Als diaconieën kregen en krijgen we te maken met de gevolgen van gokverslaving, zoals schulden en gebroken huwelijken. Als kerken hebben we ons actief ingezet voor een referendum in de stad, er werd geflyerd en er kwam veel media-aandacht. Uiteindelijk heeft het in 2005 geleid tot een positief resultaat: de gokhallen zijn er niet gekomen.

Er kan ook een andere werkwijze nodig zijn. Eind 2021 kwam het kerkelijk noodfonds in contact met een Engelman die al zeven jaar met een Nederlandse vrouw in Zwolle woonde. De laatste drie jaar was hij ernstig ziek en kon niet meer werken. Door zijn ziekte vergat hij om na de Brexit een definitieve verblijfsvergunning aan te vragen. Op het moment dat deze wel werd aangevraagd, ontving hij van de IND een negatieve beslissing. Zijn ziektekostenverzekering, uitkering, huur- en zorgtoeslagen werden stopgezet, er volgden boetes en de familie moest uiteindelijk rondkomen van 89 euro per maand. We kozen als Diaconie hierbij niet voor de publiciteit. Een Tweede Kamerlid dat we erbij betrokken, heeft via de Kamercommissie van Justitie aandacht gevraagd voor deze complexe situatie en de burgemeester van Zwolle schreef een brief aan de IND. Deze stille diplomatie heeft ertoe bijgedragen dat de definitieve verblijfsvergunning is toegekend. Als kerk hadden we publicitair flink kunnen 'scoren', maar dat was uiteindelijk niet in het belang van die man geweest. Het is goed om als kerk niet je eigen belang, maar het belang van de ander voorop te stellen.

Wie ben je als kerk?

Dan de tweede vraag. Wie ben je als kerk, of met andere woorden: wat is je legitimatie om de straat op te gaan? Wekelijks gaat in de kerk de Bijbel open. Zelf ben ik van jongs af aan een regelmatige kerkganger, maar ik moet de eerste preek uit het boek Amos nog horen. De eerste hoofdstukken uit Genesis zijn ook niet immens populair. Durven we onszelf kritische vragen te stellen als het gaat om rijkdom-armoede, recht-onrecht, klimaatverandering en onze rol?

Een aantal jaren geleden waren er in de Grote Kerk middagvieringen over de gelijkenis van de 'Rijke man en de arme Lazarus'. Een van de voorgangers vond het een wat ongemakkelijk verhaal. De gelijkenis komt dichtbij onze comfortzone, stelt kritische vragen bij onze welvaart en het daarmee gepaard gaande consumentisme. Dit is confronterend, daarom gaat het er bij preken hierover omzichtig en voorzichtig aan toe, want de hoorders moeten vooral een fijne dienst hebben waarin ze bemoedigd worden. Op zich is dat goed en belangrijk. Aan de andere kant dienen de genoemde thema's als recht-onrecht evenredig aan de orde te komen. Het is op twee benen hinken. Van Bonhoeffer heb ik geleerd om de Bijbel tegen jezelf in te lezen, ook als het daarbij gaat om onze eigen welvaart en ons economische belang. Thematiek als armoedelijkheid, recht-onrecht, slavernijverleden en -heden komen in de kerken relatief weinig aan bod. Wat hebben we voor het werk van de diaconie over? Als je in de PGZ de jaarlijkse (Voorjaars)actie van de Diaconie vergelijkt met de Actie Kerkbalans dan levert die laatste 27 keer zoveel op. Een bekend figuur uit de kerkgeschiedenis heeft eens gezegd dat 'al het vermogen van de kerk is van de armen'. Wie hierbij denkt aan een rebelse of 'linkse' dominee heeft het mis. Het gaat om niemand minder dan Johannes Calvijn die dit schrijft in zijn Institutie (hoofdstuk 4).

Rafelrand

De diaconie merkt in de contacten met de onderkant van de samenleving dat die de laatste decennia buiten het beeld van de kerk zijn geraakt. Deze mensen aan de rafelrand voelen zich niet (h)erkend door de kerk. Het gaat voor hen in de kerk te veel over zaken die de hunne niet zijn. Hun levensvragen zijn: 'houdt mijn koelkast het deze week nog en kan ik de kinderen voor schooltijd nog een ontbijt geven?'. Voor wat in de wekelijkse diensten wordt gevierd, hebben zij geen ruimte in het hoofd, omdat ze continu in de overlevingsstand staan. Hun wereld is niet die van kerkmensen ...

Als kerk de straat op gaan en het gemeentehuis bezetten als er onrecht wordt geconstateerd? Laten we niet bang zijn ergens voor te gaan staan. Er is intern en extern de nodige kerk aan de winkel, maar laten we eerst in de spiegel kijken alvorens anderen de maat te nemen. Inspirerend is de tekst van Paulus uit de tweede Timotheüsbrief: 'God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid'. Deze staat ook in het kruis bij het gedenkteken in het voormalig concentratiekamp Flossenburg (zie foto). In dit kamp werden op 9 april 1945 admiraal Wilhelm Canaris en Dietrich Bonhoeffer terechtgesteld. Zij gaven hun leven voor vrijheid, recht en menswaardigheid. Wij mogen het voor minder doen.

Wim van Ree, diaconaal consulent

Column

Blijven zingen! Tegen de stroom in

Laatst hoorde ik iemand haar moeite uitspreken, die ze ooit had in een 'clubcat', een speelse vorm van catechese, als het punt weer kwam iets te zeggen over eigen geloven, maar dan wel klip en klaar!

Opeens kwam daar dan het uitspreken van het Onuitsprekelijke. Ook over Gods goede macht voor en in ons. Iets spiritueels, gelovigs concreet uitgelegd. En dat in deze zo rationele wereld.

Zoals trouwens ook ene Augustinus (circa 400 na Christus) heel tastend meldde, dat hij af en toe kon ervaren 'Iemand dieper dan mijn diepste zelf en hoger dan mijn steilste hoogte.' Zoeken naar woorden, ja, dat wel.

Stil vallen als we toch iets willen zeggen over dat geloven van ons. Wat mooi dan, dat geloofstaal ook gedicht en gezongen kan worden en vaak hierdoor ook sterker beléefd! Niet voor niets verscheen een aantal jaren geleden – naar aanleiding van het vijftigjarig jubileum van de indrukwekkende theoloog-dichter, liedschrijver Huub Oosterhuis, een klein boekje met als titel: Laat mij maar zingen. Iets wat hij ook treffend verwoordt in onder andere zijn religieus-literair geloofswerk: De ontdekking van de aarde. Over, zoals hij zegt: 'Schoonheid van veel poëtische Bijbeltaal, die eigenlijk veel beter gezongen kan worden. Waarbij het lied eeuwig leeft!'

Hoe heftig dit was ...

Veel van Oosterhuis' liederen waren begin jaren tachtig nog uniek in protestant Zwolle. Toevallig lag een ontluikend begin hiervan ooit bij de Hoeksteen-cantorij, via haar fris-originele cantor Lieuwe Noordam, docent aan de Hogeschool Windesheim. Bij wie we toen het, voor ons nog vrij nieuwe 'Licht dat ons aanstoot in de morgen' zongen. Dit was een onvergetelijke ervaring.

Een eerste kennismaking met de rakende teksten en liederen (liedjes, noemde hij ze zelf) van Oosterhuis. Er zouden nog véle volgen! Ook vanwege de bijzonder muzikale begeleidingen van zijn huiscomponisten. Deze droegen de zo reële, treffende teksten, die nooit om de tegenwind in het leven heengingen.

En zo werden er diepe snaren geraakt, ook bij mij, alsnog wel eens zweetend-ploegend begeleider, en ook graag zingend bij deze groep, ruim veertig jaren lang/kort ...

Dit fraaie, doordachte geloofs-zingen bleef ook in roerige tijden overeind. Mogelijk en hopelijk zullen veel liederen van hem zo ook doorleven, ook al is hij gestorven.

Joke van der Zee

Drie predikanten over 'tegenwind'

Drie PGZ-predikanten – Gerlof van Rheenen, Nelleke Eygenraam en Hans Tissink – schrijven over hoe mensen in hun leven tegenwind kunnen ervaren. Aan de orde komt onder andere 'leren ongelukkig te zijn', omgaan met kritiek en geconfronteerd worden met verdriet en ziekte.

Gerlof van Rheenen:

Hoe ga je om met tegenwind in het leven? In het boekje *De kunst van het ongelukkig zijn* beschrijft psychiater Dirk de Wachter dat in onze samenleving geluk of succes als maakbaar wordt beschouwd. Als je maar genoeg wilskracht toont, dan verdien je het. Wie de wind niet in de rug heeft gehad, kan daarop zomaar worden afgerekend. Het gevoel 'mislukt' te zijn ligt op de loer.

De Wachter pleit ervoor de ogen niet te sluiten voor de butsen en barsten die we in het leven kunnen oplopen. We zouden mogen leren af en toe ook een beetje ongelukkig te zijn. Een verrassende benadering! Het klopt immers niet dat je het geluk helemaal zelf in de hand hebt. Vervelende

dingen doen zich nu eenmaal voor. En je bent niet ziek als je je ongelukkig voelt. De kunst van het leven is volgens De Wachter te accepteren dat lastigheden en tekorten bij het leven horen. Het is essentieel die lastigheden met anderen te delen. Het erover praten met nabije anderen, maakt verdriet, groot en klein, draaglijker. Er ontstaat verbondenheid en dat geeft zin aan het bestaan. Zo komt De Wachter tot zijn oproep om dichtbij hen te blijven die de wind tegen hebben. Dat vraagt om geduld. Dat vraagt om kwetsbaarheid en gevoeligheid. Het ongeluk toelaten, ook het ongeluk van een ander, geeft meer veerkracht en maakt een mens uiteindelijk sterker.

Nelleke Eygenraam:

Een van de lastigste sociale vaardigheden is volgens mij hoe je om moet gaan met kritiek. Dat geldt ook voor mensen die beroepsmatig of als vrijwilliger actief zijn in het kerkenwerk.

Kritiek kan ontstaan als de dingen anders lopen dan iemand belangrijk vindt of altijd gewend was. Dan wordt er tegenwind ervaren. Dat is gewoon zo en daar is niets mis mee. Ik weet van mijzelf en van andere kerkmensen dat ik de neiging heb om direct en heel primair te reageren. Dan blaas ik tegen die wind in. Ik verdedig een standpunt, ik leg iets uit, ik laat zien dat er ook een andere kant aan zit. Dat soort dingen. Maar het is niet helpend. Ik weet dat het beter is om anders te reageren.

Al ruim 63 jaar maakt mijn zus deel uit van mijn leven.

Zij heeft vanaf haar geboorte een verstandelijke beperking. Ze is overgevoelig, gauw boos en kan ontzettend fel uit de hoek komen. Dan belt ze mij met haar verontwaardiging, teleurstelling of kritiek. Ze gebruikt zelf die woorden. Ik luister en zeg vervolgens: 'Tel even tot tien.' Zij doet het dan letterlijk. Beter: we doen het allebei, hardop, aan de telefoon. Zo zoeken we samen de luwte op. We brengen onder woorden wat elk van ons lastig vindt of boos maakt en laten het wegwaaien in de wind. Daarna kunnen we er weer tegen.

Luwte om samen te kijken hoe de wind waait en door die Geestkracht hernieuwd op weg gaan. Dat geeft vleugels, ook in het kerkenwerk.

Hans Tissink:

Elk mensenleven stuit op tegenwind, verlies en verdriet. We worden ziek. We lijden onder ruzies. Of we worden geconfronteerd met de strenge bittere dood. Hoe gaan we daarmee om? Wat helpt dan? En betekent God nog iets bij alle tegenwind? Zijn Geest wil ons toch wind in de zeilen geven? Onlangs maakte ik dit zelf mee. Mijn lieve schoonzus overleed op zestigjarige leeftijd. We moesten als familie met pijn en verdriet afscheid van haar nemen. Op die moeilijke weg van rouw en loslaten probeerden we met elkaar troost te zoeken in mooie herinneringen. Spirituele woorden en rituelen uit de christelijke traditie konden ons godzijdank eveneens helpen bij alle ontredde. Mijn schoonzus had zorgvuldig nagedacht over de dankdienst

voor haar leven. Haar favoriete geloofslideren, Bijbelteksten en rituelen kwamen bij ons hartverwarmend binnen. Zij vormden een soort geestelijk testament. Wat hebben we als kerk in tijden van tegenwind toch een grote schat in huis.

Wat helpt ons verder? De Vlaamse rouwdeskundige Manu Keirse vatte het eens zo samen: 'Zeg: sorry, ik vergeef je, ik bedank jou, ik houd van jou.'

In dit alles geeft Jezus ons het beste voorbeeld. Hij is onze arts aller zielen. Hij is onze specialist in levenskunst, omgang met elkaar en met God in tijden van verlies en verdriet. Dan kijkt Hij ons tevoorschijn. Hem mogen we volgen. Want zijn Liefde kent geen einde.

College voor het Opzicht: wijsheid in weer en wind

Deze Gaandeweg behandelt het thema ‘Tegenwind’. Die kan er zijn voor een ambtsdrager, bijvoorbeeld wanneer er een klacht wordt ingediend. Hiervoor kennen we in de kerk het begrip ‘opzicht’ en dat is toevertrouwd aan het Classicaal College voor het Opzicht (CCO). De Zwolse ds. Louisa Vos licht in dit artikel het werk van het college toe.

Het doel van het opzicht van het CCO is de opbouw van het geestelijk leven van de gemeente, behoud van hen die dwalen, verzoening van dezen met de gemeente en met hun naasten en bewaring van de orde in het leven en werken van gemeente en kerk. In de kerkorde kunt u in Ordinantie 10 en de Generale regeling kerkelijke rechtspraak een uitgebreidere beschrijving vinden (te vinden op protestantsekerk.nl/thema/kerkorde).

Het betreft opzicht over de belijdenis en wandel van een individuele ambtsdrager (diaken, ouderling, predikant, maar ook kan worden bedoeld de kerkelijk werker die in de bediening is gesteld of bevoegd is voor te gaan in de eredienst). Belijdenis heeft te maken met opvattingen over het geloof en het uitdragen ervan. Wandel gaat over het gedrag van de ambtsdrager. Wanneer iemand ambtsdrager wordt, stelt die persoon zich krachtens de kerkorde onder de tucht van de kerk.

De classes Overijssel-Flevoland, Veluwe en Gelderland Zuid & Oost hebben gezamenlijk één CCO. Van dit college was ik van 2012 tot 2022 lid, de laatste zes jaar als voorzitter – er geldt een termijn van tien jaar. Het CCO bestaat uit ambtsdragers uit de regio van de drie classes. Bij de behandeling van een klacht zijn vijf ambtsdragers betrokken, bijgestaan door één of twee juridisch adviseurs. Wanneer de klacht seksueel grensoverschrijdend gedrag betreft, worden twee deskundigen aan het college toegevoegd.

Wanneer iemand een klacht heeft ten aanzien van de belijdenis en wandel van een ambtsdrager kan de klacht worden ingediend bij het CCO. Voorbeelden van klachten die bij het CCO terecht komen zijn:

- een ambtsdrager die buiten het kerkenwerk om gedrag laat zien waar door de klager vraagtekens bij worden gezet;
- schenden van geheimhouding;
- seksueel misbruik;
- op een andere wijze over de grens van gemeenteleden of andere ambtsdragers gaan.

Indien de klacht door het CCO in behandeling wordt genomen, volgt de schriftelijke voorbereiding van de zitting. De ambtsdrager stelt zijn of haar verweerschrift op. Voorafgaande aan de zitting ontvangen de partijen alle beschikbare stukken. In de zitting vindt hoor en wederhoor plaats, in elkaars bijzijn. Soms, bijvoorbeeld in geval van seksueel misbruik, wil de klager niet in één ruimte zijn met de ambtsdrager. Dit kan dan worden opgelost door bijvoorbeeld een livestreamverbinding naar een andere ruimte.

Na de zitting komt het college tot een uitspraak. Beoordeeld wordt of de klacht gegrond is, dat wil zeggen of de

ambtsdrager zich inderdaad tuchtwaardig heeft gedragen. Wanneer dit het geval is, wordt beoordeeld of een maatregel moet worden opgelegd. In zwaarte oplopend beschikt het college hierbij over de volgende middelen: a. een terechtwijzing, b. een vermaning, c. een schorsing voor bepaalde of d. voor onbepaalde tijd in de vervulling van het ambt of de bediening, dan wel in de uitoefening van de door de kerk toegekende bevoegdheden, waarbij voor zover van toepassing betrokkene tevens wordt losgemaakt van de gemeente waaraan deze is verbonden. De betrokkenen ontvangen de uitspraak schriftelijk. Tegen deze uitspraak kan door beide partijen in beroep worden gegaan bij het Generaal College voor het Opzicht.

Louisa Vos

foto: Petra Koops

Tot zover de werkwijze, wat zakelijk omschreven. Maar u voelt wel aan: er kunnen bij de klacht en de procedure veel lading en emoties ontstaan. Voor de ambtsdrager kan het veel gevolgen hebben, niet in het minst voor een predikant, voor wie ambtsuitoefening en werk (en dus ook inkomsten) volledig samenhangen. Het gebeurt steeds vaker dat de klager en de ambtsdrager zich laten bijstaan door een advocaat. En dat is begrijpelijk. De advocaat komt op voor de belangen van zijn cliënt. Het is aan het college om door alle juridische aspecten heen steeds de doelen van het opzicht in de gaten te houden, zoals opbouw van de gemeente en verzoening. Dat houdt in: toezien op belijdenis en wandel en de ambtsdrager hierop bevragen. Het is niet gemakkelijk om je als mens, ook als ambtsdrager open te stellen bij een klacht vanwege bijvoorbeeld angst, boosheid, frustratie, schaamte. Het college zoekt tijdens de zitting deze openheid wel. Dat is nodig voor het opzicht. Dit lukt niet altijd en dan leidt de procedure tot alleen een uitspraak zonder dat de ambtsdrager toegang tot zijn of haar innerlijk heeft geboden. Wanneer die openheid wel lukt, is dit vaak een opluchting voor de ambtsdrager zelf en ook voor de klager. Soms zo dat ze elkaar aan het einde van de zitting goedgezend de hand schudden. Die momenten van ‘Wind mee’ zullen me bij blijven.

25 jaar Open Kring

Op zondag 11 juni was er een feestelijke viering ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Open Kring. Ds. Cor Baljeu ging voor in de dienst. Ds. Ale Pietersma, ds. Nelleke Beimers en ds. Margo Jonker, de predikanten die in het verleden de Open Kring hebben gediend, verzorgden de gebeden en de evangelielezing: Mattheüs 12: 46-50. Het was dezelfde lezing als bij de eerste dienst van de Open Kring op zondag 5 oktober 1997 in het Anker in Westenholte.

De liturgische bloemstikgroep had een bijzonder bloemstuk gemaakt: een loper van klimop (staat voor trouw en vasthoudendheid), die bedekt was met 25 gerbera's in verschillende kleuren, die de veelkleurigheid van de gemeente weergeven.

Na de viering was er gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan en herinneringen te delen. In de kerkzaal waren foto's te zien

Impressie van de ontmoeting na de dienst

van de afgelopen jaren en er was een dvd over het ontstaan van het kerkgebouw van de Open Kring. Het feestelijk samenzijn werd afgesloten met een lunch.

Als afsluiting van de activiteiten in het jubileumjaar zal er op woensdag 27 september een muzikale avond georganiseerd worden door het Open Kring koor (aanvang 19.30 uur).

Ouderenmiddagen Jeruzalemkerk

Het programma van de ouderenmiddagen (14.15-16.30 uur) in het zalencentrum van de Jeruzalemkerk:

25 september: Opening en meditatie door ds. G.J. Codée. Na de pauze zal het echtpaar Neleman uit Wapenveld een diapresentatie geven over de Elfstedentocht op de fiets.

16 oktober: Ds. H. de Jong uit Kampen komt spreken over het onderwerp: Thomas a Kempis en zijn boek *De navolging van Christus*.

30 oktober: Meditatie. Na de pauze komt een medewerker van de Veluwe wensambulance vertellen over het werk wat zij als vrijwilligers doen.

27 november: 'Horen met je ogen', een themamiddag over doven en gebarentaal. Ds. Martin Visser uit Nunspeet vertelt over zijn werk als Gebarendominee.

18 december: Kerstmiddag.

Voor het bestrijden van de onkosten wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd, middels een collecte.

Meer informatie: Tanja Ulderink (tel. 0572 393454) of Alie Snoeijer (tel. 038 4210200).

Nieuwe cursus en reguliere bijeenkomsten Ontmoetingshuis Moderne Devotie

In de nieuwe cursus *Kom op verhaal* van Ontmoetingshuis Moderne Devotie word je uitgenodigd om je eigen levensverhaal op te schrijven. Ieder mensenleven is uniek. Ook dat van jou. Elk leven valt te vergelijken met een reis. Hoe kijk je terug op levensbepalende gebeurtenissen? Wat gaf je onderweg energie? Het kan goed zijn om daarover eens te schrijven. Schrijven helpt om verder te reflecteren. En als je dit samen doet, kan dat extra sti-

mulerend zijn. Wie schrijft, die blijft ... ook in contact met zijn of haar eigen levensbron. Het wordt namelijk helemaal interessant, als de diepere vraag valt: waar, wanneer en hoe werkte God in jouw leven? De cursus bestaat uit zes dinsdagavonden onder leiding van Hans Tissink. Je wordt uitgenodigd te schrijven over thema's als: levensweg, zelfbeeld, verlangen, omvormende ontmoetingen, stilte en God, nieuwe wegen. De groep bestaat uit maximaal

12 deelnemers en deelname kost €60 (koffie, thee en werkbladen). Er zijn bijeenkomsten in de Bagijnehof van 20.00 tot 22.00 uur op 3 oktober, 7 november, 5 december, 9 januari, 6 februari en 5 maart. In september 2023 wordt weer gestart met de reguliere bijeenkomsten in de Bagijnehof. Kosten per avond: € 8,50 met maaltijd/koffie en thee. De startavond op 26 september vindt plaats op de Agnietenberg. www.ontmoetingshuismodernedevotie.nl.

Filmavond in de Vredesweek

Eén van de activiteiten van de Vredesweek is de vertoning van bekroonde Franse film *Des hommes et des dieux* uit 2010. De film is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Regisseur Beauvois laat zien hoe acht monniken leven in een klein klooster, in harmonie met de lokale bevolking. Langzaam stijgen de spanningen door komst van terroristen op het Algerijnse platteland. Wanneer niemand meer veilig blijkt, gaan ook de monniken zich zorgen maken. Sommigen van hen willen naar een veiliger plek, anderen vinden dat God hen niet voor niets op deze plaats heeft gebracht.

De film wordt vertoond in de Oosterkerk op donderdag 20 september. Na een korte introductie om 19.30 uur start de film. Na afloop is er de mogelijkheid om na te praten en ervaringen uit te wisselen onder leiding van ds. Iemke Epema. De toegang is vrij. Graag aanmelden bij raad.vent@adventskerk.nl, zodat de organisatie weet hoeveel mensen er ongeveer zullen komen.

30+ gesprekskringen Adventskerk-Oosterkerk

Iedere maand komen er twee verschillende groepen bij elkaar bij een van de deelnemers thuis om gedachten met elkaar uit te wisselen over wat geloven voor ieder persoonlijk is. Dit jaar is er een groep onder leiding van Iemke Epema en een onder leiding van Mark Schippers. Iedereen vanaf 30 jaar of ouder (er is geen echte bovengrens) is welkom.

De eerste groep komt vanaf 21 september elke derde donderdag van de maand bij elkaar van 20.00 tot 22.00 uur. Dit seizoen leest deze groep het boek *Koninklijk gezelschap – Bijbelstudies over mensen rondom David* van René van Loon. In dit boekje komen negen verschillende mensen rondom David aan het woord, die ieder hun eigen licht op hem werpen. Informatie en opgave: iemke.epema@hetnet.nl.

De tweede groep komt, vanaf 13 september, bij elkaar op de tweede woensdag van de maand van 20.00 tot 22.00 uur. Deze groep leest het boek van de Tsjechische priester Tomáš Halík: *Raak de wonden aan*. Halík verstaat de kunst om in zijn boeken door te dringen tot de mystieke, diepere lagen van het geloof en een scherpzinnig en humoristisch commentaar te geven op de huidige tijd. Informatie en aanmelden: via markschippers@adventskerk.nl of 06-20450796.

Leeskringen aan het einde van het jaar

Op vier woensdagavonden in de Adventstijd komt een vervolg van de oecumenische leeskring Genesis die in het voorjaar begonnen is. De kring gaat onder begeleiding van pastor Anneke Grunder en ds. Iemke Epema in de Dominicanenkerk verder met verkenningen in het boek *Genesis, boek van het begin* van rabbijn Jonathan Sachs. Opgave kan alvast bij ds. Iemke Epema:

iemke.epema@hetnet.nl.

Op vijf woensdagavonden (20.00-21.30 uur) vanaf 15 november wordt in wijkcentrum SIO bij de Adventskerk (15, 29 november en 13 december) en de Oosterkerk (10 en 24 januari) het essay *Staan in de wereld van nu* van Jacques Ellul besproken. Dit werd oorspronkelijk uitgegeven in 1948 en is een hartschokkend essay dat opnieuw actueel is!

Jacques Ellul (1912-1994) was filosoof, socioloog, theoloog en hoogleraar in het recht. Hij had een brede en scherpzinnige visie op ontwikkelingen die nog steeds gaande zijn. Kosten: bijdrage voor koffie/thee. Het boek dient iedereen zelf aan te schaffen. Meer informatie bij ds. Nelleke Eygenraam (dseygenraam@adventskerk.nl). Aanmelding kan tot 20 oktober bij raad.vent@adventskerk.nl.

Benefietavond Matunkha, Stinskerk 23 september

Vanaf 1 november gaan Mirjam en Henk Kamphof vijf weken vrijwilligerswerk doen op het Matunkha-Centre in Malawi. Hier wordt ondersteuning geboden aan de lokale bevolking met als doel zelfredzaam te worden. Meer informatie over dit bijzondere project is te vinden op www.matunkha.nl.

Mirjam en Henk Kamphof willen het Matunkha Centre graag verder onder de aandacht brengen en gelegenheid geven om donaties te doen. Daarom organiseren zij op zaterdagavond 23 september in de Stinskerk Zwolle (Westenholte) een muzikale benefietavond, aanvang 19.30 uur. Er is koffie, thee en limonade met wat lekkers, er is een stand met mooie producten, die gemaakt zijn door Malawianen en vrijwilligers en er is veel zang en muziek. De entree is gratis, donaties zijn zeer welkom, want het werk is na 28 jaar nog lang niet af en financiële ondersteuning is nodig en wordt erg gewaardeerd. Op dit moment is er veel behoefte aan praktische spullen. Hierbij moet je denken aan: voedsel, kleding, slaapmatten en dekens. En er zijn schooluniformen nodig, want zonder uniform mogen de kinderen niet naar school. Doneren kan ook via de website: www.matunkha.nl.

Cellosuites van Bach

Op 30 september, 15.00 uur, zal een muzikaal theater van Thomas de Bres de cellosuites van Bach ten uitvoer brengen in de Lutherse Kerk. Vanuit persoonlijke fascinatie onderzochten cellist Joris van Haften en acteur Thomas de Bres de oorsprong van de cellosuites. In een integratie van muziek en theater brengen zij het verhaal van de beroemde cellosuites van Johann Sebastian Bach voor het voetlicht. De spelers nemen de luisteraar mee naar

het hof van Köthen in de periode rondom het jaar 1720. Een tijd die net als de huidige in het teken stond van veel grote veranderingen en waarin, net als nu, gezocht werd naar nieuwe wegen.

Kunnen we Luther terugvinden in de cellosuites van Bach? Hoe zijn de cellosuites ontstaan? Vielen ze in de smaak bij de keurvorst Leopold von Köthen? Een voorstelling over de zoektocht naar de harmonie der sferen, experimenteren met 4 of 5

snaren en de ongebruikelijke keuze van de cello als solo-instrument.

Er gelden verschillende entreprijzen: €10: voor de krappe portemonnee, €15: standaard, €25: koop een standaardticket én een kaartje voor iemand die het niet kan betalen.

Toegangskarten: www.bachluther.nl/ zwolle of bij de ingang van de kerk. Aansluitend is er gelegenheid om samen iets te drinken en voor gesprek.

Bier & Bezielingavonden in 't Refter van Zwolle

In het najaar organiseert het Ontmoetingshuis Moderne Devotie vier avonden in het Refter over 'Bier & Bezieling'. Het Refter kent een lange geschiedenis, al vanaf 1309, als eetzaal voor de Augustijner Koorheren van het Klooster Bethlehem in Zwolle. De Koorheren sloten zich in 1423 bij de Moderne Devotie aan.

Die Moderne Devotie keert dit najaar weer terug in het Refter op vier donderdagavonden over bezieling, navolging en identiteit. Data: 5 oktober, 26 oktober, 16 november en 14 december (19.30-21.30). Iedere avond staat er een klooster(orde)bier centraal. Inleidingen worden verzorgd door Modern Devoot Mink de Vries.

Per avond is er ruimte voor 15 deelnemers, kosten €7,50 incl. koffie/thee. Aanmelden: info@ontmoetingshuismodernedevotie.nl, betaling vooraf via Ontmoetingshuis Moderne Devotie o.v.v. Bier en Bezieling, IBAN: NL 71 INGB 0007852541.

Zin in film

Naar een goede film kijken met de mogelijkheid om er samen over na te praten, is een activiteit die opnieuw door de Oosterkerk, de Dominicanenkerk en de Thomas a Kempis-parochie wordt georganiseerd in het Dominicanenklooster. De ontvangst met koffie of thee is vanaf 19.15 uur, waarna om 19.30 uur de film begint. Er is geen pauze. Na iedere film is er, voor wie wil, een nagesprek. De eerste avond met de film *Passing* vindt plaats op donderdag 19 oktober. Op 14 december zal de film *To the Moon* worden vertoond. In 2024 zijn te zien: op 22 februari *The Quiet Girl* en op 11 april *Gunda*. De entree bedraagt €7,50 (inclusief consumptie).

Vrouwen aan het Woord, nieuw seizoen

Sinds jaar en dag komen iedere tweede woensdag in de maanden oktober tot en met april vrouwen uit verschillende protestantse kerken van Zwolle bij elkaar in de Lutherse Kerk. In een vertrouwde en veilige sfeer wordt iedere maand aan de hand van teksten en/of afbeeldingen, behorend bij het jaarthema, een onderwerp besproken.

De leiding is dit seizoen in handen van de predikanten Nelleke Eygenraam, Margo Jonker en Lieke van Houte. De ochtenden duren van 9.45 tot 11.45 uur. De bijdrage is €4 per bijeenkomst. De data zijn: 11 oktober, 8 november, 13 december, 10 januari, 14 februari, 13 maart en 10 april. Alle – vrouwelijke – belangstellenden zijn welkom. In verband met de beperkte

ruimte geldt de beperking van maximaal 40 vrouwen per bijeenkomst; daarom is aanmelden verplicht, dat kan via de mail: khouweling@xs4all.nl.

Leren van Luther 2023-2024: Liturgische spiritualiteit

Lutherse vieringen kenmerken zich door hun sterk liturgische karakter, met vaste gezangen (Kyrie en Gloria et cetera), acclamaties en responsies. Dat liturgische kader roept een bepaalde spiritualiteit op. Want liturgie raakt door haar vorm en haar inhoud aan al onze zintuigen. Liturgie is vertrouwd en verbindt ons tegelijkertijd met een traditie van ver heen. We ervaren schoonheid, komen in beweging (zitten, staan) en zijn samen zingend en sprekend betrokken op de dingen van God. In de cursus Leren van Luther worden in vier bijeenkomsten enkele kernmomenten uit de Lutherse liturgie verkend. Maar er wordt ook samen geoefend en gepraat over eigen ervaringen bij bijvoorbeeld het Avondmaal of tijdens de gebeden. In Zwolle vinden de bijeenkomsten van Leren van Luther plaats op: 14 november en 12 december en op 9 en 23 januari (19.30-21.00 uur). Deelname kost €20. Ieder krijgt digitaal de beschikking over een reader. Opgave bij Margo Jonker, predikant@elkz.nl.

Ontmoetingen rond levensthema's

Nelleke Eygenraam en Hadewieg Louissen komen weer met een groep (maximaal 10 personen) bij elkaar om elkaar te ontmoeten rond 'levensthema's'. Het gaat om onderwerpen die het dagelijks leven raken. Komend seizoen worden de 'Wegen van Barmhartigheid' als leidraad

gehanteerd. Barmhartigheid als samenspel van ervaren, herkennen en ontvangen. Het gaat hierbij om dagelijkse basisbehoeften als eten en drinken, maar ook om je gekend weten, aandacht geven en krijgen, ervaringen delen van verdriet om verlies én van troost.

Er zijn zes bijeenkomsten op donderdag van 10.00 tot 12.00 uur: 19 oktober, 16 november, 14 december, 11 januari, 8 februari en 7 maart in wijkcentrum SIO bij de Adventskerk. Kosten: bijdrage voor koffie/thee. Opgave per e-mail: raad.vent@adventskerk.nl.

Bijbelkring over de Openbaring van Johannes

Vanuit de Waalse kerk (Schoutenstraat 4) is de Bijbelkring, die daar al jaren bestaat, begonnen aan het laatste Bijbelboek: de Openbaring van Johannes. Dat is een uitzonderlijk geschrift met brieven en visioenen, zowel angstaanjagend als troostrijk. De kring staat open voor leden van andere gemeenten en parochies. Hoewel de kerkdiensten in de Waalse kerk in het Frans worden gehouden, is de voertaal in de kring gewoon Nederlands.

De leiding berust bij ds. Riemer Roukema. Omdat hij ook hoogleraar Nieuwe Testament was, is hij goed toegerust om moeilijke passages te bespreken. Maar hij is niet als enige aan het woord, de gesprekken over de stof ontstaan steeds vanzelf. De kring komt bijeen op maandagmiddagen, doorgaans eenmaal per twee weken van 15.00 tot 16.00 uur, aan de Spoolderbergweg 8. Hoogstwaarschijnlijk vallen de eerstvolgende bijeenkomsten op 4 en 18 september en op 2 oktober. Voor meer informatie en opgave kunt u contact opnemen met de kringleider via riemerroukema@kpnmail.nl. Aan deelname zijn geen kosten verbonden.

Ziekenzalving en ziekenzegen

Ziekenzalving en -zegen is niet alleen bedoeld als handeling bij een sterfbed, maar is een christelijk ritueel dat tevens dient ter bemoediging en troost van zieken. Het ondergaan van de zalving of zegening kan iemand goeddoen. Het ritueel kan voor een zieke kracht en waarde hebben.

Tijdens een bijeenkomst in het najaar wordt verteld over de geschiedenis en mogelijkheden en is er ruimte voor gesprek. De bijeenkomst vindt twee keer plaats, op woensdag 18 oktober om 20.00 uur in wijkcentrum SIO bij de Adventskerk en op donderdag 9 november om 14.30 uur

in de Oosterkerk. De gespreksleiding is in handen van Jenny Mooij en Hans Tissink. Kosten: bijdrage voor koffie/thee. Opgave via e-mail bij jenny.mooij@oosterkerk.nl. Er is ruimte voor 12 deelnemers per bijeenkomst.

Als God dan liefde is ...

Op drie dinsdagmiddagen komt een groep bij elkaar om over Gods liefde te praten naar aanleiding van het boek *Als God dan liefde is... Aspecten van het bijbelse spreken over Gods liefde* (redactie Mathijs Campen e.a.). Iedere christen botst weleens aan tegen waaromvragen die worden opgeroepen door ontwikkelingen in het wereldgebeuren of door verdrietige omstandigheden in het persoonlijke leven. Bij het zoeken naar antwoorden op de waaromvragen komt vrijwel altijd Gods liefde en Gods leiding ter sprake. De bijeenkomsten zijn op 3 en 31 oktober en 28 november om 14.30 uur in de Oosterkerk. De gespreksleiding is in handen van Jenny Mooij. Kosten boek: €12,99 en bijdrage voor koffie/thee. Opgave via e-mail bij jenny.mooij@oosterkerk.nl.

Bibliodrama – een eigentijdse vorm van Bijbelse spiritualiteit

Voor hen die samen willen zoeken naar verdieping van geloof en leven organiseert de raad Bezinning & Inspiratie Bibliodrama. In Bibliodrama gaat het om drie verhalen: het Bijbelverhaal, het verhaal van je eigen geloof en twijfel, en het verhaal van de ander, waar je

dichterbij wordt gebracht. Hoe gaat het in zijn werk? Er wordt een Bijbelverhaal gelezen, gesproken over wat ons raakt of steekt, daarna volgt een 'belevingsspel' (geen toneel) en wordt besproken wat de deelnemers hieraan hebben beleefd. De data zijn maandag 6, 13 en 20 november

van 19.30 tot 21.30 uur in de Oosterkerk. De begeleiding is in handen van Dirk-Jan Lagerweij en Hans Schoorlemmer. Kosten: €30,- voor de drie avonden en een bijdrage voor koffie/thee. Aanmelding via raad.vent@adventskerk.nl.

Kameroengangers

Jaap van Slageren vertelt op woensdag 1 november over *Kameroengangers*. Het boek(je) met die naam verscheen in de serie uitgaven van de Stichting Zendingserfgoed, over het werk van de zending. *Kameroengangers* gaat over Nederlandse zendingswerkers vanaf de jaren 1969 tot 2000 in Kameroen. Meerdere zendingswerkers, waaronder theologen, landbouwdeskundigen, artsen en verpleegkundigen deden van hun werk uitvoerig verslag in de vorm van rondzendbrieven en familiekroniekken. Zo bevat het boekje 27 bijdragen. Jaap van Slageren voerde de redactie en schreef er ook zelf aan mee. De bijeenkomst begint om 15.00 uur en vindt plaats in de Protestantse Gemeente Berkum 'de Hoofdhof', Kerkweg 26 in Berkum.

Walk of Peace tijdens de Vredesweek

De start van de Vredesweek in Zwolle is dit jaar op zaterdagmiddag 16 september met de Walk of Peace in de Aa-landen. Het Vredesplatform Zwolle – gevormd door Sytse Tjallingii, Marlies Tjallingii, Aart Hoogcarspel en Raymond Nagelmaeker – nodigt je uit om mee te lopen of te fietsen. Het thema is dit jaar: Klimaat en Vrede. Het is een mooie gelegenheid om op bezoek te gaan bij groepen en organisaties in de Aa-landen, die zich inzetten voor verbetering van het woonklimaat door vergroening, verbetering van het leefklimaat en een beter sociaal klimaat op kleine of grotere schaal. Wie zet zich in om temperatuurstijgingen in jouw wijk te beperken door bomen te planten? Wie maakt werk

van het verbeteren van hoe mensen in de wijk met elkaar omgaan? De start is om 13.30 bij basisschool De Werkschuit, Rijnlaan 200. Eerst gaan kinderen gedichten voorlezen die ze gemaakt hebben met stadsdichter Bauke Maas. De nieuwe Vredesengel met Klimaatbol(len) wordt onthuld, hieraan is door kinderen samen met kunstenaar Jacomijn Schellevis gewerkt. Daarna gaat men in kleine groepjes de wijk in om te zien wat er door actieve wijkbewoners wordt gedaan. De afstand bedraagt zo'n 2 á 3 km, de fietsgroepjes fietsen iets verder. Om een uur of vier is er bij de school nog een verrassende afronding. Opgave is niet nodig, wie mee wil lopen of fietsen, kan gewoon om 13.30 uur bij De

Werkschuit komen. Kijk ook op: vredesplatformzwolle.com voor het overige programma van de Vredesweek.

Het Leerhuis: kom er eens bij

Op het leerhuis worden Bijbelverhalen tekst voor tekst, woord voor woord bestudeerd. Daar kun je 'bijbel-wijzer' en wellicht ook 'geloofs-wijzer' van worden. In de Lutherse Kerk worden regelmatig bijeenkomsten van een leerhuis belegd. Daar komen mensen heel trouw naar toe, anderen komen zo af en toe, of een enkele keer. En dat kan allemaal. Samen de Schriften lezen en overwegen. De lezingen op dit leerhuis zijn altijd de lezingen die op de erop volgende zondag – normaal gesproken – in de kerkdienst gelezen worden. De inleiders op het leerhuis zijn dominees die óók elke week samenkomen en óók de genoemde Bijbelgedeelten bestudeerden. De komende bijeenkomsten worden in de Lutherse Kerk aan de Koestraat gehouden op de dinsdagen 10, 17, 24 en 31 oktober. Het leerhuis begint om 20.00 uur en duurt tot 21.30 uur. Er zijn geen kosten aan verbonden. Wel wordt gevraagd of iedereen zélf een eigen bijbel wil meenemen. Het geeft niet welke vertaling, het is vaak boeiend om die vertalingen naast elkaar te horen.

Muziek met een Plus start 17 september met barokconcert

Stichting Muziek met een Plus in De Hoofdhof heeft voor het nieuwe seizoen een gevarieerd en verrassend programma samengesteld met onder meer klassieke muziek uit de Barok, de Romantiek en 19^e en 20^e eeuw, daarnaast ook lichtere muziek met chansons, operaduetten, Nederlandstalige liedjes en musicalmuziek.

Muziek uitgevoerd door toonaangevende, landelijk bekende en Zwolse musici. Zondag 17 september wordt het seizoen geopend door Barokensemble Combattimento. Dit is een kamerorkest dat zich heeft gespecialiseerd in bekende en onbekende werken uit de 17^e- en 18^e-eeuwse barokmuziek, met muziek van

Vivaldi, Albinoni en JS Bach. De basistoegangsprijs voor de concerten is €16,50. Alle informatie kunt u lezen in het programmaboekje dat op aanvraag via muziekmeteenplus@gmail.com digitaal of op papier toegestuurd wordt. Ook de site www.muziekmeteenplus.nl geeft alle informatie.

Chagall-Reisprogramma 2024

Van 9 tot 12 april kunt u mee met een vierdaagse Chagallreis naar Reims, Metz, Sarrebourg en Mainz. Het betreft een busreis die wordt georganiseerd in samenwerking met de Sionskerk Zwolle en DrieTour Reizen. Het verblijf is in centraal gelegen driesterrenhotels in Reims en Metz op basis van halfpension.

Marc Chagall, de Frans-Joodse schilder van Russische afkomst, heeft vele bijzondere kunstwerken van grote schoonheid gemaakt; van gebrandschilderde ramen, schilderijen tot keramiek. Zijn inspiratie haalde hij uit de Joodse tradities en verhalen en vertaalde dit met veel kleuren en symboliek.

Heeft u belangstelling voor deze kunstreis, neemt u dan contact op met ds. H. Evers (dshevers@sionskerkzwolle.nl). Er is een informatiebijeenkomst in de Sionskerk op dinsdag 4 oktober, 19.30 uur en na de Bijbel & Kunstdienst op 5 november, 20.00 uur. Meer informatie is ook te vinden op www.Sionskerkzwolle.nl.

Het verhaal gaat

Elke tweede dinsdagmiddag in de maand, vanaf 10 oktober is er in de Oosterkerk om 13.30 een oecumenische gespreksgroep, die met elkaar de verhalen leest en overweegt van ds. Nico ter Linden uit zijn serie Het verhaal gaat... Ook nieuwe deelnemers zijn van harte welkom! Opgave vooraf is niet nodig. Nadere informatie is te krijgen bij ds. Iemke Epema, e-mail: iemke.epema@hetnet.nl

Gedachten over gedichten

Een gedicht komt op een andere gevoelslaag binnen dan een artikel in de krant of een andere 'gewone' tekst. Het is boeiend en inspirerend om te ontdekken hoe een gedicht je raakt. Dit gebeurt dit seizoen onder leiding van Hadewieg Louissen en

Nelleke Eygenraam op donderdagochtend op 14 en 28 september en 2 november, van 10.00 tot 12.00 uur in wijkcentrum SIO bij de Adventskerk. Het thema is 'Ontvangen en geven'. Voor de eerste twee bijeenkomsten nemen Hadewieg

en Nelleke een gedicht mee. De derde bijeenkomst staat in het teken van de inbreng van de deelnemers. Kosten: bijdrage voor koffie/thee, opgave per e-mail bij raad.vent@adventskerk.nl. Er is ruimte voor 12 deelnemers.

Beleid en bestuur

Solidariteitskas

Achtergrond en doel van dit belangrijke fonds

In juni zijn de e-mails en brieven om bij te dragen aan de Solidariteitskas verstuurd. Hierbij achtergrondinformatie over waar de Solidariteitskas voor staat.

De Protestantse Gemeenten (PKN) uit heel het land dragen via een jaarlijkse bijdrage bij aan de Solidariteitskas. Zo ondersteunen gemeenten elkaar en geven elkaar kansen om levendig en krachtig in deze wereld te staan.

Wat gebeurt met de bijdragen?

Er zijn gemeenten die tegen de grenzen van de eigen mogelijkheden aanlopen. De ideeën zijn er wel, maar de menskracht en/of het geld ontbreekt. De Solidariteitskas is er voor die gemeenten.

Daarnaast zijn er ook gemeenten die vernieuwende ideeën hebben. Die kansen zien om nieuwe wegen in te slaan. Ook voor hen is er de Solidariteitskas.

Enkele concrete voorbeelden voor hulp vanuit de Solidariteitskas zijn: deskundige hulp bij gemeentevernieuwing, oppakken van samenwerking tussen gemeenten en expertise bij fusie of verkoop.

In de Bijbel (Nieuwe Bijbelvertaling) is het woord solidariteit slechts één keer te vinden. Die ene zin is echter zeer krachtig en veelzeggend: *"En houd de liefdadigheid en onderlinge solidariteit in ere, want dat zijn offers waarin God behagen scheidt"* (Hebreeën 13:16). Door uw bijdrage aan de Solidariteitskas houdt u de onderlinge solidariteit tussen gemeenten in ere.

Bijdragen aan de Solidariteitskas in 2023

De Protestantse Gemeente Zwolle vraagt een bijdrage van tien euro van al onze gemeenteleden vanaf 18 jaar. Als gemeente hebben wij een 'verplichte afdracht' van €5

per belijdend lid. Vanuit de Synode (kerkrentmeesterlijk quotum): *De verplichte bijdrage voor de Solidariteitskas is momenteel € 5,- per belijdend lid. De verwachting is dat in het komende jaar het bedrag zal worden gehandhaafd. Mocht het bedrag worden verhoogd, dan ligt het voor de hand dit door te berekenen in de bijdrage die aan de leden wordt gevraagd. In de 'Uitvoeringsregeling behorende bij de Uniforme quotatisatieregelingen en de Solidariteitskas' wordt in bepaling 5.2. en 5.3 overigens geadviseerd: "het tweevoudige van de onder 5.1 bedoelde heffing (op dit moment dus € 5,- per belijdend lid) te vragen van de belijdende leden, maar ook van andere dan de belijdende leden, ter verhoging van de eigen plaatselijke inkomsten".*

Dit betekent dat €10 per persoon wordt gevraagd.

Bijdragen aan de eigen gemeente

Wanneer voor de actie voor de Solidariteitskas méér wordt gegeven dan de verplichte afdracht, mag dat meerdere binnen de eigen gemeente worden gebruikt. Dat is ook voor de PGZ heel belangrijk, want er zijn natuurlijk veel kosten voor het in stand houden van onze plaatselijke gemeente.

Om een indruk te krijgen wat cijfers: De verplichte afdracht (quotum) Solidariteitskas is € 23.680 voor het jaar 2023. Dat betekent, dat alles wat in 2023 méér dan dit bedrag bijéén wordt gebracht, ten goede komt aan onze eigen gemeente.

Het hoeft geen verder betoog om aan te geven, hoe belangrijk de Solidariteitskas is voor de PKN én ook voor onze eigen PGZ. Mogen wij u vragen solidair te zijn?

College van Kerkrentmeesters, PGZ

“Laten we open staan en van elkaar leren!”

Naast predikanten telt de Protestantse Gemeente Zwolle kerkelijk werkers. In deze rubriek gaat Theo Brand met hen in gesprek. De derde ontmoeting is met Jenny Mooij (44), werkzaam als kerkelijk medewerker pastoraat voor Oosterkerk en Adventskerk. Ze weet hoe het is om maatschappelijk aan de grond te zitten en randkerkelijk te zijn. “Die ervaringen kunnen van pas komen.”

Als kleuter wilde ze al dominee worden. Ze speelde kerkje, verkleetde zich in een zwarte jurk, trouwde haar zusje en doopte haar poppen. “Mijn zusje en broertje paaide ik natuurlijk met snoepjes.” Voor Jenny was het zonneklaar dat ze later voor de kerk zou gaan werken.

“Ik wilde dichtbij God zijn. En als ik voor de kerk werkzaam ben, dan ben ik daar nooit ver vandaan, zo was mijn idee. Eigenlijk heb ik die gedachte nooit los gelaten.”

Ze groeide op in het Gelderse Loenen in een bosrijke omgeving. Met haar ouders ging ze naar de hervormde dorpskerk. Het voortgezet onderwijs volgde ze in Apeldoorn: via het gymnasium, naar de havo en ze sloot af met een atheneumdiploma.

Nooit was er twijfel over wat ze wilde worden. “Mijn ouders vroegen me: ‘Weet je dat nu wel zeker?’, maar het schrok me niet af.”

Na de vooropleiding Grieks en Latijn begon Jenny met een studie theologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. “De mooiste tijd van mijn leven”, zegt ze lachend. Ze volgde een korte stage in Assen en een langere stage in Stadskanaal en als afstudeerrichting koos ze geestelijke verzorging. Ze studeerde af op het onderwerp ‘christelijke rituelen bij stervensbegeleiding’.

“Zeker achteraf kan ik die keuze goed plaatsen. Ik was de eerste in de familie die naar de universiteit ging en in mijn familie zitten veel verpleegkundigen, wat me ook vormde. In de zorg gaat het uiteindelijk om ‘heel de mens’, dus ook de mens die zoekt naar zin en betekenis. Wat kan het geloof daarin betekenen? Ik houd van mensen en hun verhaal en wil dat verbinden met het verhaal van God. Dat is fascinerend en mooi.”

Jenny weet hoe het is om maatschappelijk aan de grond te zitten en randkerkelijk te zijn. “Die ervaringen kunnen van pas komen in het pastoraat.” Ze vertelt dat ze na een paar jaar huwelijk in een scheiding belandde. Als moeder van de kleine Kirsten, raakte ze in haar woonplaats Deventer werk en inkomen kwijt en belandde in een burn-out. Het huis moest worden verkocht en ze had geen verblijfplaats meer. “Ik moest alle zeilen bijzetten om te overleven. Wat ook niet hielp was dat de kerken waar ik me thuis voelde, de deuren sloten. Gelukkig waren er gemeenteleden die mij hielpen. Zo kon ik bij een gemeentelid tijdelijk intrekken.”

“We zijn mensen met tekortkomingen, maar ook met een vonk van God”

Via de pioniersplek *Krachtvoer* vond Jenny de weg terug naar de kerk. Later ging ze aan de slag als kerkelijk medewerker pastoraat in Gorssel en Epse, in de buurt van Deventer. Toen de vacature in Zwolle voorbij kwam solliciteerde ze daar – en met succes. Heel praktisch ook, want haar levenspartner Harry woont in Zwolle. Bij hem is ze de ene week, dichtbij haar werk, terwijl ze de andere week thuis is in Deventer, met haar inmiddels 13-jarige dochter. Daarnaast wandelt ze veel in de natuur, zingt in een koor en doet aan kickboksen. Mooie aanvullingen op haar werk, vindt ze.

Als pastoraal werker bezoekt ze mensen, leidt uitvaarten, werkt met collega’s aan beleid voor het pastoraat in de nieuwe Adventskerk/Oosterkerk-gemeente en draagt bij aan gespreksavonden in het kader van het programma bezinning en inspiratie. Ook draait ze mee in een breed verband van christelijke kerken en voorgangers in de wijk Dieze.

“In de brede oecumene voel ik me thuis. Ik heb allerlei vrienden, van atheïst, moslim tot orthodox-protestant. Voor mij heeft ieder mens iets meegekregen van Gods liefde. We zijn mensen met tekortkomingen, maar ook met een vonk van God en in de kerk hebben we een Bijbel vol verhalen. Laten we open staan en van elkaar leren!”

De Michaëlsvieringen in het najaar

De joodse bijbel, Tenach geheten, bestaat uit de Tora (die eerste vijf boeken van het OT), de profeten en de geschriften. In de Tora en de profeten is voornamelijk God aan het woord. In de psalmen, opgenomen in de bundel geschriften, is voornamelijk de mens aan het woord. In de enorme variëteit aan liederen/gebeden spelen de menselijke emoties de boventoon en die zijn complex en ambivalent. We kunnen onszelf daarin herkennen. Vreugde, woede, hoop, wanhoop, vrede, haat ... Psalmen verwoorden het gesprek van mensen met de Eeuwige. En dat gesprek houdt nooit op.

Nooit worden al onze vragen beantwoord, er is een soort eeuwige dynamiek in dat gesprek tussen hemel en aarde. Het mysterie van de Allerhoogste blijft ons vergezellen. Daarom gaan we dit najaar weer door met dit gesprek tussen 'God' en onze ziel. Twee jaar geleden begonnen we met het lezen van de Psalmen, vorig jaar gingen we er mee door en nu pakken we de draad weer op. We zetten (op 10 september) opnieuw in bij Psalm 23, dat prachtige lied van de Herder die ons meetrekt in zijn geschiedenis. Met ingang van 17 september beginnen de vieringen weer om 17.00 uur.

Zondag 24 september, vredesdag, is er een cantatedienst om 17.00 uur. Gezongen en gespeeld wordt Bachs *Mache dich, mein Geist, bereit* (BWV 115). Deze cantate, door Bach voor het eerst uitgevoerd op 5 november 1724, is een koraalcantate gebaseerd op het gelijknamige lied, dat in 1695 werd gedicht door Johann Burchard Freystein. Deze tekst, die ook nu nog in Duitstalige liedboeken is te vinden, is bij ons onbekend. De melodie vinden wij bij Lied 919 in ons liedboek.

De onbekend gebleven tekstdichter van de cantate nam het eerste en zesde couplet van het lied letterlijk over als openingskoor en slotkoraal, maar bewerkte de overige coupletten vrij voor solostemmen. Aan deze cantateviering wordt meegewerkt door sopraan Marije Rommes (sopraan) en David van Laar (alt), de Michaëlscantorij en Musica Michaelis onder leiding van Toon Hagen. Voorganger is ds. Evert Jonker.

Werkgroep Michaëlsvieringen

Kliederkerk in de Sionskerk

Kliederkerk is een laagdrempelige bijeenkomst voor jonge gezinnen met kinderen van 0 tot 10 jaar. Een speciale 'kerkdienst' op zondagmiddag waar je samen van alles beleeft rondom een thema uit de

Bijbel. Dus niet het kind naar de oppas en jij in de kerk, maar alles samendoen.

Kliederkerk begint om 16.00. Om 17.00 uur eten we samen, het einde is om 17.30 uur.

Op 1 oktober is het thema: Ga je mee? Samen ontdekken we de kerk. Op 19 november is het thema: De Schepping.

Het Ontmoetingshuis organiseert Moderne Devotie Vieringen

In het kleine kerkje Rehoboth, naast restaurant De Mol, aan de Heinoseweg 34, worden op drie zondagavonden laagdrempelige vieringen georganiseerd door het Ontmoetingshuis Moderne Devotie. De drie avonden, tussen 19.00 uur en 20.00 uur, staan in het teken van 'Identiteit en Nalvolging in de Regio'. Alle drie avonden is Mink de Vries gastheer.

• De eerste avond op zondagavond 15 oktober staat in het teken van: **'Woar kom ie vandoan?'**

Een avond over de plek en de omgeving waar wij vandaan komen, hoeveel invloed heeft die omgeving op onze identiteit en wie we zijn.

• De tweede avond op zondagavond 19 november staat in het teken van: **'Woar bin ie d'r iene van?'**

Een avond over familie, onze bloedverwanten, hoeveel invloed heeft de familie op onze identiteit en op de keuzes die we maken?

• De derde avond op zondagavond 10 december staat in het teken van: **'Woar bin ie thuis?'**

Een avond over thuishomen, het eigene en vertrouwde, wat betekent dat eigenlijk 'je ergens thuis voelen'? Wanneer volg je, en wanneer haak je af?

Er is voldoende parkeergelegenheid. De entree is gratis, wel is er bij het uitgaan een collecte voor de onkosten.

Adventskerk
Talmaplein 2
Zwolle-Zuid
038-4651360
ds. N.A. Eygenraam
ds. J.T. Tissink
dhr. D.J. Steenbergen
mw. J. Mooij
dhr. M. Schippers
scriba@adventskerk.nl
www.adventskerk.nl

Grote Kerk
Grote Markt 18
Zwolle-Centrum
038-4212512
tel. contactpersoon:
038-4542999
www.michaelsvieringen.nl/vieringen

Jeruzalemkerk
Windesheimstraat 1
Zwolle-Assendorp
038-4212443
ds. G.J. Codée
06-19440859
tel. scriba: 06-22802781
jeruzalemkerk.pknzwolle.nl

Oosterkerk
Bagijnesingel 17
Zwolle-Centrum
038-4535064
06-33205179
ds. I.P. Epema
mw. J. Mooij
dhr. M. Schippers
tel. scriba: 038-4531674
www.oosterkerk.nl

zondag 17 september	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam, ds. M.E. Jonker e.a. Oec. Vredesviering in OLV Basiliek mmv cantorij	17.00 uur ds. H. Bousema Vesper	9.30 uur ds. G.J. Codée opening winterwerk 19.00 uur ds. C.G. Visser, Kootwijkerbroek	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam, ds. M.E. Jonker e.a. Oec. Vredesviering in OLV Basiliek mmv cantorij
zondag 24 september	10.00 uur ds. J.T. Tissink Schrift & Tafel	17.00 uur ds. E. Jonker Cantateviering	9.30 uur ds. G.J. Codée mmv ds. J. Lule uit Zuid-Soedan, voorber. Heilig Avondmaal 17.00 uur ds. J. Boer, Nunspeet	10.00 uur dhr. M. Schippers
zondag 1 oktober	10.00 uur dhr. D.J. Steenbergen Gezinszondag Israëlzondag	17.00 uur ds. J. Doelman Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée Heilig Avondmaal 17.00 uur ds. G.J. Codée voortz. en dankz. HA	10.00 uur ds. E. Urban Israëlzondag
zondag 8 oktober	10.00 uur dhr. M. Schippers	17.00 uur ds. H. Vijver Michaëlsviering	9.30 uur ds. K. van Meijeren, Ede 16.00 uur ds. W. Dekker, Oosterwolde	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 15 oktober	10.00 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur dhr. R. Kanning dhr. H. Steenbergen Vesper	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. I. Pauw, Wezep	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 22 oktober	10.00 uur ds. R. den Hertog gezamenlijk met/in Oosterkerk	17.00 uur ds. M. Dijk Michaëlsviering mmv cantorij	9.30 uur ds. J. van Belzen, Maassluis 17.00 uur ds. F.J.K. van Santen, Leusden	10.00 uur ds. R. den Hertog gez. met Adventskerk
zondag 29 oktober	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam mmv cantorij gez. met Oosterkerk	17.00 uur ds. H. Vijver Vesper	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. J.A.A. Geerts, Ridderkerk	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam mmv cantorij gez. met/in Adventskerk
woensdag 1 november Dankdag			15.00 uur ds. G.J. Codée 19.30 uur ds. G.J. Codée	
zondag 5 november	10.00 uur dhr. D.J. Steenbergen Gezinszondag	17.00 uur ds. A. Geerling Michaëlsviering	9.30 uur ds. M. van Dam, IJsselmuiden 17.00 uur ds. A. Jonker, Putten	10.00 uur ds. I.P. Epema Heilig Avondmaal
zondag 12 november	10.00 uur ds. J.T. Tissink Oogstdienst	17.00 uur ds. I.P. Epema Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. W.C. Polinder, Putten	10.00 uur dhr. D.J. Steenbergen KSG

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op 29 augustus 2023.
- Kijk voor het meest actuele overzicht op de sites van de kerken (zie bovenaan de kolom).

Bij de foto's

De foto's in dit nummer zijn gemaakt door Tineke Vlaming (voorkant, pagina 3, 4, 5, 10 en 19) en Hans van Eerbeek (pagina 6, 12 en 18) tenzij anders vermeld.

De foto op de voorkant maakt Tineke Vlaming in Petten. De in die plaats woonachtige kunstenaar Arnold Gronert begon in 2017 met de 'Wall of Shame', hij wilde met het project

Open Kring
Hofstedestraat 1
Zwolle-Stadshagen
038-4204558
ds. C. Baljeu
tel. scriba: 038-4578345

Sionskerk
Glanerbeek 10
Zwolle-Noord/Berkum
038-4537075
06-19786041
mr. dr. H. Evers
ds. ir. R. van Putten
dhr. J. Knol
tel. scriba: 038-4227212

Stinskerk
Westenholterweg 19
Zwolle-Westenholte
038-4212614
06-45135706
ds. G.C. van Rheenen
dhr. J. Knol
tel. scriba: 06-10450516

Eglise Wallonne
Waalse Kerk
Schoutenstraat 4
8011 NX Zwolle
ds. R. Roukema
038-4533557
tel. secrétaire
06-40063459

www.openkring.nl

www.sionskerkzwolle.nl

www.stinskerk.nl

www.waalsekerkzwolle.nl

11.00 uur ds. G.C. van Rheenen, ds. C. Baljeu Aanvang Startzondag: 9.30 uur gez. met/in Stinskerk	10.00 uur ds. H. Evers Startdienst	11.00 uur ds. G.C. van Rheenen, ds. C. Baljeu Aanvang Startzondag: 9.30 uur gez. met Open Kring		zondag 17 september
9.30 uur ds. N.A. Eygenraam	10.00 uur ds. R. van Putten	9.30 uur dhr. J. Knol	10.30 uur pasteur R. Roukema	zondag 24 september
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. H. Evers Israëlzondag 16.00 uur dhr. J. Knol Kliederkerk	9.30 uur ds. N. Eygenraam Israëlzondag 19.00 uur Avondontmoetings- dienst Westenhage		zondag 1 oktober
9.30 uur ds. B. Aalbers	10.00 uur ds. G.J. Codée 19.00 uur ds. H. van Ark Opendedienst	9.30 uur ds. G.C. van Rheenen Doopzondag	10.30 uur pasteure L. van Hilten-Matthijssen	zondag 8 oktober
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. H. Evers Doopdienst	9.30 uur Stinskerk-zingt-op-zondag		zondag 15 oktober
9.30 uur Pastor H. Schoorlemmer	10.00 uur ds. B. Aalbers	9.30 uur prop. mw. M. de Groot, IJsselmuiden	10.30 uur pasteur R. Roukema Sainte Cène	zondag 22 oktober
9.30 uur mw. G. Cleveringa	10.00 uur ds. E. van 't Slot, Zwolle	9.30 uur ds. W. Bloemendaal, Zwolle		zondag 29 oktober
	10.00 uur ds. H. Evers	19.30 uur ds. G.C. van Rheenen		woensdag 1 november Dankdag
9.30 uur ds. J.T. Tissink	10.00 uur ds. R. van Putten Oogstdienst 19.00 uur ds. H. Evers Bijbel- & Kunstdienst	10.00 uur ds. G.C. van Rheenen ZWO-dienst 19.00 uur Avondontmoetings- dienst Westenhage	10.30 uur pasteure D. Zantingh	zondag 5 november
10.00 uur ds. C. Baljeu gezamenlijk met/in Stinskerk	10.00 uur ds. H. Evers	10.00 uur ds. C. Baljeu gezamenlijk met Open Kring		zondag 12 november

mensen er bewust van maken hoeveel afval er rondzwerft. Zelf raapte hij jarenlang afval van de stranden: vistuig, kwasten, aanstekers, patronen, touwen, ballonnen en heel veel plastic kwam hij tegen. Van dat afval maakte hij allerlei kunstwerken, samen vormden deze kunstwerken de Wall of Shame. De openlucht tentoonstelling was vier jaar lang

te bezichtigen vanaf de strandopgang bij de Strandweg te Petten. Helaas is het afvalproject in november 2021 afgesloten. De kunstenaar was toen 78 jaar en het werd voor hem te zwaar om het goed bij te houden.

Collectedoelen

In de PGZ-gemeenten zijn de eerste en tweede collecte altijd bestemd voor diaconie en kerk. De opbrengst van de derde collecte gaat naar de volgende doelen.

De Hoofdhof
Kerkweg 26
Zwolle-Berkum
ds. J. M. Rohaan
tel. scriba: 038-3377727

www.hoofdhof.nl

Lutherse Kerk
Koestraat 4
Zwolle
ds. M.E. Jonker
tel. scriba: 06-24706903

www.elkz.nl

zondag 17 september	Exploitatie PGZ
zondag 24 september	Stille armoede
zondag 1 oktober	Kerk en Israël
zondag 8 oktober	Extra diaconie
zondag 15 oktober	Exploitatie PGZ
zondag 22 oktober	Werelddiaconaat
zondag 29 oktober	Onderhoud kerkgebouwen
woensdag 1 november	Dankdag Werelddiaconaat
zondag 5 november	Zending/GZB
zondag 12 november	Wijkkas

zondag 17 september	9.30 uur ds. J.M. Rohaan Gemeentezondag	9.30 uur ds. N.A. Eygenraam, ds. M.E. Jonker e.a Oec. Vredesviering in OLV Basiliek mmv cantorij	ISALA REHOBOTH THEODORAKAPEL ZONNEHUIS	10.00 uur 09.30 uur 10.00 uur 11.30 uur	mw. T. Sloot via patiënten-tv dhr. G. van Vulpen ds. R. Coster ds. P.F. de Boer Heilig Avondmaal
zondag 24 september	9.30 uur ds. A. Zweers, Zwolle	10.00 uur dhr. G. Schutte	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF	10.00 uur 09.30 uur 10.30 uur	ds. H. Baart ds. Oberink mw. C. Pilon
zondag 1 oktober	9.30 uur mw. D. Lips, Zwolle	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH ZONNEHUIS	10.00 uur 10.00 uur 11.30 uur	ds. A. Zweers via patiënten-tv ds. J.M. Rohaan ds. M. de Vlas
zondag 8 oktober	9.30 uur ds. J.M. Rohaan Groeneker- en Michadienst	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	A. v.d. Hoek drs. E. Akkerman
zondag 15 oktober	9.30 uur ds. H. Bouma, Kampen Verhaaldienst	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH ZONNEHUIS THEODORAKAPEL	10.00 uur 10.00 uur 11.30 uur 10.30 uur	ds. M. Overbosch-Mielke via patiënten-tv ds. van Veen mw. G. Prins ds. I. Smits Oecumenische viering
zondag 22 oktober	9.30 uur ds. J. van Slageren, Zwolle	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF	10.00 uur 10.00 uur 10.30 uur	mw. T. Sloot ds. K. de Graaf H.A. dhr. J. Mulder
zondag 29 oktober	9.30 uur ds. J.M. Rohaan Maaltijd van de Heer	10.00 uur M.J. Dusseldorp	ISALA REHOBOTH ZONNEHUIS	10.00 uur 10.00 uur 11.30 uur	ds. D.J. Lagerweij via patiënten-tv ds. De Jong mw. J. Gerretzen
woensdag 1 november Dankdag	18.00 uur Dankdagmaaltijd				
zondag 5 november	9.30 uur ds. T. Keuning, Dalfsen	10.00 uur ds. M.E. Jonker Oogstdienst	ISALA REHOBOTH ZONNEHUIS RIVIERENHOF	10.00 uur 10.00 uur 11.30 uur 10.30 uur	ds. H. Baart via patiënten-tv ds. Tichelaar ds. H. Hagg ds. M.J. Hukubun-Rahajaan HA
zondag 12 november	9.30 uur ds. R. Vissinga, Kampen	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	ds. D.J. Lagerweij ds. T. Dankers, Dalfsen

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op 29 augustus 2023.
- Kijk voor het meest actuele overzicht op de sites van de kerken (zie bovenaan de kolom).

Mr. Bert Tol van Bureau Arbeidsrecht steunt op ruim dertig jaar ervaring als arbeidsrechtjurist.

"We geven rechtsbijstand en juridisch advies aan zzp'ers, werknemers, ondernemers en MKB-ondernemers. Acties en zaken zijn contracten, vaststellingsovereenkomst, ontslagprocedure en re-integratie bij ziekte. Bel ons en we plannen op korte termijn een afspraak voor u in. Onze inzet levert u zowel altijd financieel voordeel op."

Bredewoutstraat 91, 8033 AR Zwolle | 03181 413 50 25 | info@berttol.nl | www.berttol.nl

helpt vrijwilligers helpen waar het echt nodig is.

Present bemiddelt jaarlijks honderden groepen vrijwilligers die zich een dag (of langer) inzetten voor mensen zonder geld / netwerk / gezondheid in en rond Zwolle. Ze knappen o.a. vervuilde en verwaarloosde huishoudens op, doen spelletjes met mensen met een beperking of ze zijn een goede buur voor iemand zonder burelen. Ook maken ze zomerpakketten voor wie de zomer niet zo zonnig is.

kijk voor meer info op www.presentzwolle.nl en meld je aan als vrijwilliger!

In tijden van corona zijn we onverminderd Present, maar onze giften zijn nu helaas wel teruggelopen. Als u ons wilt steunen met een gift, heel graag! Dat kan op www.presentzwolle.nl/doneren.

Wil jij iets betekenen voor nieuwe stadsgenoten?

Word ParticipatieMaatje en help Zwollenaren op weg in de Nederlandse samenleving. Als maatje sta je een deelnemer bij en loop je langere tijd samen op. Zo worden ze meer zelfredzaam en vinden ze een betere aansluiting.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 13 25 86 17
www.voorelkaarzwolle.nl

Zaalruimte Te huur

voor vergaderingen en cursussen voldoende parkeergelegenheid tegen het centrum van Zwolle op 1,3 km van het station

Info: Wijkcentrum Jeruzalemkerk
Assendorperdijk 134
06 1944 0859

0641988269

ZOEKT U EEN SCHILDER? BREDEWOUT!

Uw professionele schilder met jarenlange ervaring in Zwolle en omgeving.

06-41988269

De Lange Slagen 27, 8131 DP Wijhe
Tel. 06-41988269 | info@schildersbedrijfbredewout.nl
www.schildersbedrijfbredewout.nl

Ruimte nodig voor een: Bijeenkomst? Vergadering? Cursus? Bel of mail naar het onderstaande voor meer informatie! Kleine en grote zalen, ook voorzieningen geluid / beamer

Sionskerk – Glanerbeek 10, 8033 BA Zwolle; T 06 19786041 of Beheerder@sionskerkzwolle.nl

Voedselbank Zwolle e.o. bedankt kerken en leden van PKN Zwolle voor hun trouwe ondersteuning.

Kuiper Loodgietersbedrijf
Onderdeel van Nooter bv technische installaties

- Dakgoten
- Dakbedekking
- Gas en water
- Riolering
- Sanifloir
- Centrale Verwarming
- Ventilatie
- Diamantboren

Telefoon 038-4535121
info@kuiper-zwolle.nl
www.kuiper-zwolle.nl

UNETO VNI

ARABESQUE
UITVAARTVERZORGING *helpt u afscheid nemen*

038 - 46 00 749

'uw uitvaart in goede handen
zorgvuldig en betrokken
rustig en stijlvol
met aandacht voor u
en uw wensen
zo help ik u afscheid nemen'

Ton Lans
uw uitvaartverzorger

arabesque-uitvaartverzorging.nl Staatssecretariaatlaan 11 8015 BA Zwolle

salet

Door onze vakmensen is uw woning klaar voor de toekomst

Salet verbetert vastgoed
Paxtonstraat 25 8013 RP Zwolle
038 421 62 69 info@salet.nl www.salet.nl

uw verhuizing een frisse start

Particuliere verhuizingen
Projectverhuizingen
Nationaal en internationaal
Verhuisdirigente
Kunst en antiek verhuizen
Seniorenverhuizing
Schoonmaakservice
Handyman
Opslag

038 465 65 60 **UTS HERSEVOORT**
Nervistraat 5 • 8013 RS Zwolle
info@utshersevoort.nl
www.utshersevoort.nl

VERHUIZINGEN
ERKENDE VERHUIZERS PROJECT VERHUIZERS **ZWOLLE**

Zingen onder de Peperbus

Zondagmiddag 24 september, 16.30 uur
Chr. gemengd koor Zwolle
eigen projectkoor
organist Ronald Knol

Zondagmiddag 29 oktober, 16.30 uur
Politiekoor Mannenkoor
eigen projectkoor
organist Tjaco van der Weerd

Iedereen is welkom, geen reservering nodig OLV Basiliek Ossenmarkt;
dirigent Jenny van Ark, piano Wilco Veldkamp, ds. Hans van Ark
www.zingenonderdepeperbus.nl

Liefde voor het vak, geïnspireerd door mensen

Brenda Koper

Overlijden melden: 038-4536320
24 uur per dag bereikbaar
www.meander-uitvaartbegeleiding.nl

MEANDER
UITVAARTBEGELEIDING